

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi ajoneuvolain
muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan ajoneuvolakia muutettavaksi. Ajoneuvon, sen osan, järjestelmän tai erillisen teknisen yksikön hyväksyminen liikennekäyttöön voisi perustua nykyisten ajoneuvoja koskevien tyyppihyväksyntävaatimusten lisäksi myös yhdennettyihin standardeihin ja valmistajan CE-merkintään.

Toimivaltaiseksi viranomaiseksi ehdotetaan Ajoneuvohallintokeskusta, joka vastaa nykyisin tyyppihyväksyntäjärjestelmän piiriin kuuluvien tuotteiden liikenteeseen hyväksymisen ja käytön menettelyistä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1. Johdanto	3
2. Nykytila.....	3
3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset.....	4
4. Esityksen vaikutukset	5
5. Asian valmistelu.....	5
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	7
1. Lakiehdotuksen perustelut	7
5 luku. Ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön vaatimustenmukaisuus	7
2. Voimaantulo.....	8
3. Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	8
LAKIEHDOTUS	10
ajoneuvolain muuttamisesta.....	10
LIITE	14
RINNAKKAISTEKSTIT	14
ajoneuvolain muuttamisesta.....	14

YLEISPERUSTELUT

1. Johdanto

Ajoneuvolaissa (1090/2002) säädetään vaatimuksista ajoneuvon liikenteeseen hyväksymiselle ja rekisteröinnille. Laissa on säädetty muun muassa niistä vaatimuksista, joilla ajoneuvo tai sen osa tai esimerkiksi turvaväline, kuten lasten turvaistuin saadaan hyväksyä käytettäväksi liikenteessä. Näitä tuotteita koskevat koko EU:n laajuiset tyyppi hyväksyntävaatimukset ja tuotteissa tulee olla myös hyväksyntää kuvaava hyväksyntämerkintä, joka muodostuu e- tai E-kirjaimesta sekä tyyppi hyväksynnän myöntäneen maan maatunnuksesta.

EU:n teknisten säädösten lähentäminen eli harmonisointi kattaa myös muita sektoreita. Suurin osa näistä sektoreista kuuluu ns. uuden lähestymistavan harmonisoitujen teknisten vaatimusten piiriin, joihin liittyy CE-merkinnän käyttö. Näissä kuluttajan turvallisuutta koskevista uusissa harmonisoinnin aloissa on Suomen osalta päävastuu useimmiten kauppa- ja teollisuusministeriöllä. Koska uuden lähestymistavan direktiivit ovat myös laajoja puitedirektiivejä, niissä voidaan säädellä samaan kokonaisuuteen kuuluvista erilaisista laitteista ja tuotteista, joiden käyttöalue on kuitenkin muualla kuin kauppa- ja teollisuusministeriön toimialalla. Näin on kyse myös mittalaitedirektiivin ja henkilösuojaimia koskevan direktiivin osalta. Näiden direktiivien sisällä säädetään mm. moottorikelkkailijan suojakypäristä ja taksamittareista. Moottorikelkkailijan suojakypärän ja taksamittarin hyväksyminen liikenteeseen ja käyttö liikenteessä kuuluvat ajoneuvolain soveltamisalaan.

Koska nykyinen ajoneuvolaki on laadittu toimimaan perinteisen ajoneuvoteknisen harmonisointi- ja tyyppi hyväksyntämenettelyn mukaisesti, sitä ehdotetaan laajennettavaksi kattamaan myös liikenteessä käytettävät uuden lähestymistavan mukaisesti harmonisoidut ja CE-merkintää soveltavat tuoteriikot. Jatkossa hyväksyminen liikennekäyttöön voisi siten perustua nykyisten ajoneuvojen ja koskevien tyyppi hyväksyntävaatimusten lisäksi myös yhdenmukaisiin standardeihin ja

valmistajan CE-merkintään, siten kuin tämän lain nojalla toimeenpantavissa tai sovelletuissa direktiiveissä erikseen säädetäisiin.

2. Nykytila

Ajoneuvolaissa säädetään vaatimuksista ajoneuvon liikenteeseen hyväksymiselle ja rekisteröinnille. Lain 4 §:ssä säädetään, että ajoneuvon tulee olla sitä koskevien säännösten mukainen. Lain 6 §:n 2 momentin mukaan sellaista erillistä osaa, erillistä teknistä yksikköä ja polkupyörää, joka ei ole lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukainen, ei saa myyntitarkoituksessa tuoda maahan, eikä valmistaa Suomessa myytäväksi, pitää kaupan taikka myydä tai muuten luovuttaa eikä käyttää liikenteeseen. Sama koskee tällaista tuotetta, jota ei ole säännösten mukaisesti varustettu hyväksyntämerkinnällä. Hyväksynnästä säädetään tarkemmin lain 5 ja 7 luvuissa ja valmistuksen, maahantuonnin ja kaupan valvonnasta 10 luvussa.

Ajoneuvojen teknisten vaatimusten standardisointi on vanhimpia standardisoinnin osa-alueita ja perustuu pitkälti vuonna 1958 Euroopan talouskomission puitteissa solmittuun sopimukseen. Perinteisesti ajoneuvon sekä järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön liikenteeseen hyväksyminen on edellyttänyt tyyppi hyväksyntää. Tyyppi hyväksyntä on menettely, jossa viranomainen myöntää tuotteelle hyväksynnän saamansa hakemuksen ja tuotteelle tehtyjen testien perusteella. Ennen tyyppi hyväksynnän myöntämistä, viranomainen varmistaa myös tuotannon laadunvarmistamiseksi toteutetut menettelyt. Tyyppi hyväksyntäviranomainen Suomessa on Ajoneuvohallintokeskus.

EY-harmonisointityön tuloksena tyyppi hyväksyntä on pakollinen kokonaisille ajoneuvoille, kuten henkilöautoille, traktoreille ja moottoripyörille, sekä erillisten järjestelmien, osien ja teknisten yksiköiden osalta yhteensä 96 erityisvaatimuksen ja -direktiivin osalta. Liikenteessä käytettävien ajoneuvojen teknisistä vaatimuksista ja erityisdirektiiveistä säädetään tarkemmin autojen ja perävaunujen rakenteesta ja varusteista annetussa liikenne-

ja viestintäministeriön asetuksessa (1248/2002), kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen sekä nelipyöräisten rakenteesta ja varusteista annetussa liikenne- ja viestintäministeriön asetuksessa (1250/2002) sekä traktorien, moottorityökoneiden ja maastoajoneuvojen, niiden perävaunujen sekä hinattavien laitteiden rakenteesta ja varusteista annetussa liikenne- ja viestintäministeriön asetuksessa (1251/2002). Tyyppihyväksynnästä säädetään erikseen ajoneuvojen hyväksynnästä annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1244/2002).

Ajoneuvolain nojalla Ajoneuvohallintokeskus vastaa polkupyörien sekä osien ja erillisten teknisten yksiköiden markkinavalvonnasta. Muiden kokonaisten ajoneuvojen osalta ja ajoneuvojen yksittäisten, ajoneuvoteknisissä direktiiveissä säädettyjen ominaisuuksien osalta se vastaa lisäksi rekisteröinnin edellytysten täytymisen ja tyyppihyväksynnän edellyttämistä valvontatoimista. Muusta kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta annetun lain (75/2004) mukaisesta valvonnasta ajoneuvojen osalta vastaa Kuluttajavirasto.

EU:ssa toteutetaan teknisen lainsäädännön lähentämistä eli harmonisointia myös niin sanottujen uuden lähestymistavan direktiivien avulla. Uusi lähestymistapa nojautuu pitkälti valmistajan vastuulla olevaan tuotteen suunnittelu- ja valmistusvaiheen velvollisuuksiin ja yhdenmukaisuuteen EN-standardeihin. Tuotetestaus tai tarkastus ei aina sisälly vaatimuksiin, vaan pääpaino tuotteiden turvallisuuden valvonnassa on markkinoillesaattamisen jälkeen tapahtuvalla markkinavalvonnalla. Merkittävin ero perinteiseen tyyppihyväksyntään on siinä, ettei viranomaisen hyväksy tuotetestauksen perusteella tuotteita markkinoille, vaan valmistaja vastaa koko toimintaketjusta eli tuotteen suunnittelusta, valmistuksesta ja tuotannon laadunvarmistuksesta, sekä tuotteen merkinnöistä. Markkinavalvontavastuu on siten laajempi kuin perinteisessä tyyppihyväksynnässä, jossa tuotteiden valmistus on viranomaisen jatkuvan valvonnan alaisena tyyppihyväksynnän edellytysten mukaisesti.

Tällä hetkellä ajoneuvojen rakennetta ja varusteita koskevissa asetuksissa vaaditaan uuden lähestymistavan mukaista vaatimustenmukaisuuden osoitusta moottorikelkkailijan

suojakypärältä ja 18 päivästä toukokuuta 2006 alkaen sitä edellytetään myös taksamitarilta. Mahdollista on, että EU:n sääntelyn kehittäminen johtaa siihen, että ajoneuvoja koskevien erityisdirektiivien vaatimuksista siirrytään laajemminkin tyyppihyväksynnästä vaatimustenmukaisuuden varmentamiseen CE-merkinnällä.

Edellä mainituin perustein nykyiset liikenteeseen hyväksymistä ja käyttöä koskevat vaatimukset, jotka pohjautuvat vain perinteiseen tyyppihyväksyntämenettelyyn tulisi uudistaa ja laajentaa koskemaan myös uuden lähestymistavan mukaista vaatimustenmukaisuuden osoittamista, testauspalvelujen roolia ja viranomaisen valvontaa, jotta menettelyt liikenteeseen hyväksymisen, käytön ja valvonnan osalta säilyisivät yhtenäisinä riippumatta siitä tavasta, jolla vaatimustenmukaisuus kulloinkin osoitetaan.

3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan ajoneuvolakia muutettavaksi siten, että ajoneuvon, sen osan, järjestelmän tai erillisen teknisen yksikön hyväksymistä liikennekäyttöön laajennettaisiin kattamaan myös mahdollisesti tulevaisuudessa uuden lähestymistavan mukaisesti harmonisoitavien vaatimusten mukaisia polkupyöriä, ajoneuvojen osia ja erillisiä teknisiä järjestelmiä. Nykyisen tyyppihyväksyntäjärjestelmän rinnalle luotaisiin niitä vastaavat vaatimukset myös uuden lähestymistavan mukaiselle tavalle osoittaa tuotteen vaatimustenmukaisuus liikenteessä. Menettelyä sovellettaisiin kuitenkin kokonaisista ajoneuvoista vain polkupyörän, tai osan, järjestelmän tai erillisen teknisen yksikön osalta vain niihin ominaisuuksiin tai vaatimuksiin, joiden liikenteeseen hyväksymisestä ja käytöstä on erikseen säädetty eri ajoneuvojen rakennetta ja varusteita koskevissa liikenne- ja viestintäministeriön asetuksissa.

Jatkossa hyväksyminen liikennekäyttöön voisi siten perustua nykyisten ajoneuvoja koskevien tyyppihyväksyntävaatimusten lisäksi myös yhdenmukaisuuteen standardeihin ja valmistajan CE-merkintään, siten kuin direktiiveissä erikseen säädetään. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi tämän johdosta myös säännökset, joilla mahdollistetaan näiden CE-

merkinnällä varmennettavien ajoneuvojen, kuten esimerkiksi polkupyörän, tai osan, järjestelmän tai erillisen teknisen yksikön hyväksyminen liikenteeseen, käyttö ja valvonta. Uuden lähestymistavan mukaisia testejä ja tarkastuksia tekevien laitosten velvoitteet säädettäisiin vastaamaan nykyisille tutkimuslaitoksille säädettyjä velvoitteita, silloin kuin niiden katsotaan suorittavan viranomaiselle kuuluvaa tehtävää.

Toimivaltaiseksi viranomaiseksi ehdotetaan Ajoneuvohallintokeskusta, joka jo nyt toimii tyyppihyväksynnästä vastaavana viranomaisena.

4. Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole suoria taloudellisia tai organisatorisia vaikutuksia. Esityksen välillisiä vaikutuksia on vaikea arvioida konkreettisesti, sillä nykyisin liikenteeseen hyväksytään uuden menettelytavan mukaista menettelyä noudattaen ja yhdenmukaistettujen standardien mukaisina vain moottorikelkkailijan suojakypäriä. Näiden osalta Suomessa ei ole valmistajia, jotka menettelyitä soveltaisivat, joten velvoitteet koskevat alkuvaiheessa vain myyjiä ja maahantuoja, joita jo nykyisessä järjestelmässä sitovat erilaiset tyyppihyväksyntöjä koskevat velvoitteet. CE-merkinnän käytön laajentuminen taksamittareihin ei myöskään aiheuta suuria muutoksia. Jo nykyisin taksamittareita koskevat tyyppihyväksyntävaatimukset, joten jatkossa vain menettelytavat muuttuvat.

Euroopan yhteisöjen komission 10-vuotissuunnitelma (CARS21-selvitys) ei sisällä ajatusta laajamittaisesti ryhtyä soveltamaan CE-merkintää ajoneuvojen perinteisen tyyppihyväksynnän korvaavana menettelynä. Ajoneuvoteknisen sääntelyn kehittäminen EU:ssa kohdentuu CARS21-selvityksen mukaan seuraavien 10 vuoden ajan valmistajien oman testauksen hyödyntämiseen osana perinteistä tyyppihyväksyntää. Tällöin tyyppihyväksyntäviranomaisen eli Ajoneuvohallintokeskuksen rooliin ei nyt esitetyillä muutoksilla ole odotettavissa suuria vaikutuksia. Koska Suomi ei ole koko EU:n mittakaavassa merkittävä ajoneuvoteollisuuden maa, mutta ajoneuvojen ja tarvikkeiden myynti on kuitenkin Suomessa laajamittaista taloudellista toimintaa, on Suomelle eduksi säilyttää

testausvelvoite ja vastuu ajoneuvojen ja niiden osien teknisestä tasosta valmistajamaalla, eikä siirtää sitä vastaanottavan maan markkina-avalvonnan valvottavaksi. Siksi Suomelle on edullista tukea komission linjaa ajoneuvoteknisten hyväksyntämenettelyiden kehittämiseksi. Valmistajan omatestaus vähentää kustannuksia myös pienten valmistajien osalta, jolloin myös tämä kehityslinja tukee Suomen kilpailukykyä.

Todennäköistä on, että polkupyöriltä tai uusilta turvavarusteilta aletaan tulevaisuudessa vaatia yhdenmukaisia standardien vaatimustenmukaisuutta ja CE-merkintää pakollisena liikennekäytön edellytyksenä. Tämä lisää mahdollisuuksia valmistajille, kun markkinoiden tekniset vaatimukset yhdenmukaistuvat koko EU:ssa. Osaltaan tämä helpottaa myös valvontaa, kun tuotteelle on olemassa selkeät vaatimukset. Pitkällä tähtäimellä CE-menettelyä käytettäisiin ajoneuvolain soveltamisalueella sellaisissa tapauksissa, joissa tuotteille halutaan luoda yhtenäinen vaatimustaso, mutta perinteisen tyyppihyväksynnän menettelytavat koetaan liian raskaina. Tällaisia tuoteryhmiä voivat olla uudet älykkäät ajoneuvotekniset sovellukset, joita voidaan myös jälkiasentaa ajoneuvoihin ja joihin jo nyt sovelletaan muun muassa ajoneuvoteknisiä, elektromagneettista yhteensopivuutta koskevia uuden menettelytavan mukaisia vaatimuksia.

Koska esimerkiksi moottoripyöräilijän suojavaatteista ei toistaiseksi säädetä ajoneuvolain nojalla, eivät näitä koskevat vaatimukset kuuluisi vaikutusten piiriin, vaikka ne säädettäisiin pakolliseksi jollain muulla sektorilla EU-tasolla.

5. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriössä virkatyönä. Esitysluonnos on ollut lausunnolla sidosryhmillä. Lausuntonsa esitysluonnoksesta ovat antaneet sisäasiainministeriö, ympäristöministeriö, Liikkuva poliisi, Ajoneuvohallintokeskus, Liikennevaikutuskeskus, Turvatekniikan keskus, FINAS-akkreditointipalvelu, Linja-autoliitto, Suomen Motoristit ry, Suomen kuljetus ja logistiikka SKAL ry, Autoalan keskusliitto ry, Setec Oy, Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry ja Teknisen Kaupan Liitto.

Lausunnoissa puolletaan esitystä tai siihen ei ole huomautettavaa. Ainoastaan Ajoneuvohallintokeskus suhtautuu varauksella CE-merkinnän laajentumisesta ajoneuvosektorille ja siitä seuraaviin työnjako- ja markkina- valvontakysymyksiin.

Ajoneuvohallintokeskus katsoo, että ehdotettu laki laajentaa ajoneuvolain soveltamisalaa kattamaan muitakin kuin niitä ajoneuvoja, osia, järjestelmiä ja erillisiä teknisiä yksiköitä, ja muista teknisiä ominaisuuksia, joista säädetään ajoneuvolain nojalla toimenpannuissa direktiiveissä. Ajoneuvohallintokeskus pitää tärkeänä, että jos uuden lähestymistavan menettelyjä laajamittaisesti aletaan soveltaa, tulee myös uusien tehtävien ja toiminnan luonteen muuttumisen edellyttämästä rahoituksesta ja resursseista huoleh-

tia. Ajoneuvohallintokeskuksen lausunnon perusteella lakiehdotuksen perusteluita on täsmennetty korostamalla, että ehdotetut lakimuutokset koskevat ainoastaan niitä ominaisuuksia sekä ajoneuvoja, osia, järjestelmiä ja erillisiä teknisiä yksiköitä, jotka on saatettu markkinoille tai käytettäväksi liikenteessä erikseen ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annetuilla liikenne- ja viestintäministeriön asetuksilla kuten tähänkin asti.

FINAS-akkreditointipalvelun lausunnon perusteella määritelmiä ja vaatimuksia on täsmennetty ottamaan paremmin huomioon muun muassa vaatimustenmukaisuuden arviointipalvelujen pätevyyden toteamisesta annetun uuden lain (920/2005) vaatimukset.

Esitys on ollut tarkastettavana oikeusministeriössä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

3 §. Määritelmät. Pykälään lisättäisiin vaatimustenmukaisuuden varmentamista CE-merkinnällä koskeva uusi 24 kohta. Vaatimustenmukaisuuden varmentaminen CE-merkinnällä tarkoittaisi, että valmistaja on varmentanut ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön täyttävän sitä koskevat tekniset yhdenmukaistetut standardit tai erityisdirektiivin vaatimukset. Nämä vaatimukset on yleensä asetettu erillisillä laeilla tai alemmanasteisilla säädöksillä. Uusi määritelmä vastaisi käytännössä nykyisessä tyyppihyväksyntäjärjestelmässä olevaa käsitettä tyyppihyväksyntä. Lakiteknisistä syistä myös 23 kohta olisi muutettava.

6 §. Ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön hyväksyntä liikenteeseen. Pykälän 2 momenttia täydennettäisiin siten, että ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön vaatimustenmukaisuuden todentamisessa voitaisiin nykyisten tyyppihyväksyntämerkintöjen vaihtoehtona edellyttää tuotteelta CE-merkintää tai tuotteen vaatimustenmukaisuuden muunlaista todentamista sitä koskevan, tällä lailla tai sen nojalla toimeenpannun, direktiivin mukaisesti. Merkintää ei tarvittaisi, jos sitä ei ole edellytetty myöskään vastaavassa EUsäädännössä. Pykälän 3 momentin viittaus täydennettäisiin vastaavasti ottamaan huomioon CE-merkintä vaihtoehtoisena tuotteen liikenteeseen hyväksynnän menettelynä.

5 luku. Ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön vaatimustenmukaisuus

Otsikkoa esitetään käsitteiltään laajennettavaksi siten, että luvun soveltamisala kattaisi kaikki eri tavat ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön vaatimustenmukaisuuden todentamiseksi.

34 a §. Toimivaltainen viranomainen CE-merkinnällä varustettuja tuotteita koskevissa asioissa. Lakiin lisättäisiin uusi 34 a §, jossa säädettäisiin, että Ajoneuvohallintokeskus on

toimivaltainen viranomainen niiden polkupyörien, osien, järjestelmien tai erillisten teknisten yksiköiden osalta, joilta edellytetään CE-merkintää tämän lain nojalla. Toimivaltaisen viranomaisen säätäminen tämentää työnjakoa myös markkinavalvonnan osalta, josta on tarkemmin säädetty 10 luvussa.

36 a §. CE-merkinnän edellytykset. Lakiin lisättäisiin uusi 36 a §, jossa säädettäisiin edellytyksistä CE-merkinnän käytölle. Vaatimukset koskisivat vaatimustenmukaisuuden asianmukaista osoittamista, sekä tarvittavien testien ja tarkastusten suorittamista. Testejä ja tarkastuksia voisivat suorittaa ainoastaan kyseistä testiä tai tarkistusta tekemään ilmoitetut tutkimuslaitokset. Käytännössä ilmoituksen tekee uuden lähestymistavan mukaisen menettelyjen osalta kauppa- ja teollisuusministeriö.

41 a §. Vaatimustenmukaisuuden varmentaminen CE-merkinnällä. Lakiin lisättäisiin uusi 41 a §, jossa säädettäisiin tarkemmista vaatimuksista CE-merkinnän käytölle. Pykälän 1 momentissa määriteltäisiin, että tuotteen varustamisesta CE-merkinnällä vastaa polkupyörän, ajoneuvon osan, järjestelmän tai erillisen teknisen yksikön valmistaja, valmistajan edustaja tai se, joka vastaa tuotteen saattamisesta markkinoille. CE-merkinnän lisäksi pakollisina merkintöinä vaadittaisiin 2 momentin mukaisesti myös ilmoitetun tutkimuslaitoksen tunnusnumero, jos tuotteelle on tehty tyyppitarkastus sekä muita merkintöjä, jos niitä tämän lain nojalla sovellettavassa direktiivissä edellytetään. Muut merkinnät tulisi tehdä sovellettavan direktiivin mukaisesti eivätkä ne saisi heikentää CE-merkinnän näkyvyyttä. CE-merkinnän käytössä edellytettäisiin lisäksi 3 momentissa noudatettavan tuotteiden varustamisesta CE-merkinnällä annettua lakia (1376/1994).

44 a §. CE-merkinnällä varustetun tuotteen vaatimustenvastaisuus. Lakiin ehdotetaan otettavaksi pykälä, jonka mukaan toimivaltaiselle viranomaiselle olisi mahdollisuus puuttua virheellisten ja vaatimustenvastaisten tuotteiden markkinointiin ja vapaaseen liik-

kuvuuteen. Käytettävistä keinoista on säädetty 42 §:n 1 ja 2 momentissa, joten edellytettäisiin, että näitä keinoja sovellettaisiin myös ajoneuvolaissa tarkoitettuihin CE-merkittyihin tuotteisiin. Toimivaltainen viranomainen velvoitettaisiin 2 momentissa erikseen ilmoittamaan komissiolle käynnistetyistä toimista siten kuin kyseiseen polkupyörään, osaan, järjestelmään tai erilliseen tekniseen yksikköön tämän lain nojalla sovellettavassa direktiivissä tai muussa säännöksessä edellytetään.

45 §. Tuotannon vaatimustenmukaisuuteen liittyvät toimenpiteet. Nykyisiä tuotannon vaatimustenmukaisuutta koskevia vaatimuksia, joista on säädetty 45 §:ssä ehdotetaan täydennettäväksi siten, että niitä voitaisiin soveltaa myös tuotteisiin, joiden on oltava CE-merkittyjä. Pykälän 1 momenttia täydennettäisiin siten, että luovutettaessa ajoneuvo, järjestelmä, osa tai tekninen yksikkö tulee luovuttajan huolehtia, että tuote täyttää vaihtoehtoisesti CE-merkinnän edellytykset. Erikseen 2 momentissa säädetäisiin, että CE-merkittyjen tuotteiden vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa sovellettaisiin menettelyitä, joista on säädetty tuotetta koskevassa, tämän lain nojalla sovellettavassa direktiivissä tai direktiivin toimeenpanosta annetuissa säännöksissä. Toisin kuin tyyppihyväksyntämenettelyssä, jossa tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta sovitaan toimivaltaisen viranomaisen ja valmistajan kesken, säädetäisiin 2 momentissa tästä poiketen, että CE-merkittyjen tuotteiden vaatimustenmukaisuuden varmentamiseen liittyvä arviointi tapahtuu valmistajan hakemuksesta. Tässä tutkimuslaitoksen suorittamassa vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa ja siihen sisältyvässä valvonnassa tutkimuslaitoksen valtuudet saatettaisiin vastaamaan 3 momentissa nykyisen tyyppihyväksyntämenettelyn vaatimustenmukaisuuden valvontaa. Näytteenotto ja testaaminen rajattaisiin sanotun momentin 2 kohdan mukaan kuitenkin koskemaan vain niitä testejä ja laskelmia, joita tuotteeseen tämän lain ja sen nojalla sovellettavien säädösten mukaisesti edellytetään tehtäväksi. Markkinavalvonnan suorittamisesta ja valtuuksista säädetään 82 §:ssä.

78 §. Osan ja erillisen teknisen yksikön käyttöoikeus. Pykälän vaatimukset osan tai erillisen teknisen yksikön käytöstä liikentees-

sä laajennettaisiin koskemaan tässä laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä edellytetyllä CE-merkinnällä varustettua tuotetta. Tuotteen tulisi täyttää vaatimustenmukaisuuden varmentamiseen CE-merkinnällä liittyvien edellytysten lisäksi myös muut liikenteessä käyttöön liittyvät vaatimukset.

80 §. Vaaraa aiheuttava osa, erillinen tekninen yksikkö ja polkupyörä. Pykälän 1 momentissa laajennettaisiin pykälän soveltamisala koskemaan, tyyppihyväksytyjen tuotteiden lisäksi, myös tässä laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä edellytetyllä CE-merkinnällä varustettuja osia ja erillisiä teknisiä yksiköjä, jotka ovat vakavana vaarana liikenneturvallisuudelle, vaikka ne olisi varustettu riittävillä merkinnöillä. Menettelyjen osalta lisättäisiin viittaus soveltaa 44 a §:n vaatimuksia. Erikseen 2 momentissa päivitetäisiin viittaus kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta annettuun lakiin (75/2004), jolla on kumottu tuoteturvallisuudesta annettu laki (914/1986) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

2. Voimaantulo

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

3. Suhde perustuslakiin ja säättämisjärjestys

Ajoneuvolain säätämisen yhteydessä perustuslakivaliokunta edellytti (PeVL 40/2002 vp) täsmennyksiä muun muassa tarkastustehtäviä suorittavien henkilöiden sopivuudesta ja pätevyydestä sekä tarkastuksen rajoittamisesta kotirauhan piiriin kuuluvien tilojen ulkopuolelle annettuihin säännöksiin.

Nyt esitetyillä muutoksilla ei muuteta näitä lainkohtia yleisten periaatteiden osalta. Lain 45 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että myös uuden lähestymistavan mukaisten vaatimusten ja testien edellyttämä valvonta voidaan osoittaa yksityisille tutkimuslaitoksille. Tyyppihyväksyntämenettelyn mukaista valvontaa suorittavien tutkimuslaitosten velvoitteet sisältyvät 45 §:n 4 momenttiin, jossa on säädetty, ettei tarkastusta ja valvontaa saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa. Jos hyväksyntäviranomainen teettää vaatimustenmukaisuuden valvontaa tutki-

muslaitoksella, laitoksen on noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja kielilaissa (423/2003) säädetään.

Edellä todetun perusteella katsotaan, että

ehdotetut lait voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

ajoneuvolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä joulukuuta 2002 annetun ajoneuvolain (1090/2002) 3 §:n 23 kohta, 6 §, 5 luvun otsikko, 45, 78 ja 80 §, sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 23 kohta laissa 61/2006, 6 § osaksi laissa 1328/2004 ja 45 § viimeksi mainitussa laissa, sekä
lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laeissa 1328/2004 ja 61/2006, uusi 24 kohta, sekä lakiin uusi 34 a, 36 a, 41 a ja 44 a § seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

23) *käyttövastaavalla* täysi-ikäistä, Suomessa asuvaa luonnollista henkilöä, joka olematta auton omistaja tai haltija on auton pääasiallinen kuljettaja tai, jollei autolla ole pääasiallista kuljettajaa, jolla on tiedot auton kuljettajista; käyttövastaavalla tulee olla vähintään B-luokan ajo-oikeus;

24) *vaatimustenmukaisuuden varmentamisella CE-merkinnällä* menettelyä, jossa valmistaja varmentaa CE-merkinnällä ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön, jonka vaatimustenmukaisuuden

varmentamiseen sovelletaan teknistä yhdenmukaistamista koskevien direktiivien vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen eri vaiheissa käytettäväksi tarkoitetuista moduuleista ja CE-merkinnän kiinnittämistä koskevista säännöistä ja käytöstä annettua neuvoston päätöstä 93/465/ETY tai tätä vastaavia erillisiä direktiivejä täyttävän sitä koskevan teknisen yhdenmukaistetun standardin tai erillisen direktiivin vaatimukset.

6 §

Ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön hyväksyntä liikenteeseen

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytkettäväksi soveltuvan

hinattavan ajoneuvon käyttö liikenteessä on kielletty, jollei ajoneuvotyyppiä tai yksittäistä ajoneuvoa ole asianmukaisesti hyväksytty liikenteeseen.

Sellaista osaa, erillistä teknistä yksikköä ja polkupyörää, joka ei ole tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukainen ja jota ei ole näiden säännösten mukaisesti varustettu hyväksyntämerkinnällä tai CE-merkinnällä, jos sellaista on säännöksissä edellytetty, ei saa myyntitarkoituksessa tuoda maahan eikä valmistaa Suomessa myytäväksi, pitää kaupan taikka myydä tai muuten luovuttaa eikä käyttää liikenteessä.

Ajoneuvon sekä järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön hyväksynnästä säädetään 5 ja 7 luvussa sekä osan, erillisen teknisen yksikön ja polkupyörän maahantuonnin, valmistuksen ja kaupan valvonnasta 10 luvussa.

5 luku

Ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön vaatimustenmukaisuus

34 a §

Toimivaltainen viranomainen CE-merkinnällä varustettuja tuotteita koskevissa asioissa

Jos tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä edellytetään polkupyörän, ajoneuvon osan, järjestelmän tai erillisen teknisen yksikön vaatimustenmukaisuuden varmentamista CE-merkinnällä, toimivaltainen viranomainen on Ajoneuvohallinto keskus.

36 a §

CE-merkinnän edellytykset

Polkupyörän, ajoneuvon osan, järjestelmän tai erillisen teknisen yksikön katsotaan olevan sitä koskevien vaatimusten mukainen, jos valmistaja on antanut vaatimustenmukaisuudesta asianmukaisen vakuutuksen ja tehnyt tuotteeseen CE-merkinnän tai vaatimustenmukaisuus on muutoin osoitettu siten kuin siitä säädetään.

CE-merkinnän edellytyksenä olevat tuotannon laadunvarmistamiseksi vaadittavat

tuotteen testit ja tarkastukset tulee tehdä ajalaan ja vaatimusten mukaisina.

Testejä ja tarkastuksia vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi ja laadun varmistamiseksi saa tehdä ainoastaan hyväksytty ja toimivaltaisen ministeriön Euroopan yhteisöjen komissiolle ja muille jäsenmaille ilmoittama tutkimuslaitos tai 48 §:ssä tarkoitettu tutkimuslaitos.

41 a §

Vaatimustenmukaisuuden varmentaminen CE-merkinnällä

Polkupyörän, ajoneuvon osan, järjestelmän tai erillisen teknisen yksikön valmistajan, valmistajan edustajan tai sen, joka vastaa tuotteen saattamisesta markkinoille, tulee varustaa laite CE-merkinnällä, jos sellaista tuotetta koskevissa tarkemmissa säännöksissä edellytetään.

Jos tuotteen vaatimustenmukaisuus on todettu tyyppitarkastuksella, merkintään tulee liittää myös tarkastuksen tehneen ilmoitetun tutkimuslaitoksen tunnusnumero. Jos tuotteeseen tämän lain nojalla sovellettavassa direktiivissä tai muussa säännöksessä edellytetään muita merkintöjä, ne tulee kiinnittää tuotteeseen kyseisten säännösten mukaisesti. Muut merkinnät eivät saa heikentää CE-merkinnän näkyvyyttä.

CE-merkinnän käytössä on noudatettava mitä tiettyjen tuotteiden varustamisesta CE-merkinnällä annetussa laissa (1376/1994) säädetään.

44 a §

CE-merkinnällä varustetun tuotteen vaatimustenvastaisuus

Jos toimivaltainen viranomainen havaitsee, että markkinoille saatettu polkupyörä ajoneuvon osa, järjestelmä tai erillinen tekninen yksikkö, jonka vaatimustenmukaisuus on varmennettu CE-merkinnällä, ei vastaa tuotteelle asetettuja vaatimuksia, toimivaltaisen viranomaisen on toimittava siten kuin 42 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään poistaakseen tällaiset tuotteet markkinoilta sekä rajoittaakseen niiden vapaata liikkuvuutta.

Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitetta-

va käynnistetyistä markkinavalvontatoimista komissiolle siten kuin kyseiseen polkupyörään, ajoneuvon osaan, järjestelmään tai erilliseen tekniseen yksikköön tämän lain nojalla sovellettavassa direktiivissä tai muussa säännöksessä edellytetään.

45 §

Tuotannon vaatimustenmukaisuuteen liittyvät toimenpiteet

Luovuttaessaan ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön valmistaja ja valmistajan edustaja ovat velvollisia huolehtimaan, että ajoneuvo, järjestelmä, osa tai tekninen yksikkö on rakenteeltaan, varusteiltaan ja kunnoltaan hyväksytyn tyyppin tai CE-merkinnän edellytysten mukainen.

Hyväksyntäviranomaisen on varmistuttava ennen hyväksynnän myöntämistä riittävästä menettelyistä, joilla taataan tehokas tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonta, ja toteutettava tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskevat toimenpiteet. Tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnassa sovelletaan EY-tyyppihyväksynnän osalta 30 §:n 1 momentissa tarkoitettua tai mainitussa säädöksessä säädettyä menettelyä, E-tyyppihyväksynnän osalta Geneven sopimuksessa määrättyä menettelyä ja kansallisen tyyppihyväksynnän osalta hyväksyntäviranomaisen vahvistamaa menettelyä. Hyväksyntäviranomaisen voi teettää osia tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tutkimuslaitoksella. CE-merkinnällä varmennetun tuotteen vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa ja siihen sisältyvässä valvonnassa sovelletaan, mitä tuotteeseen tämän lain nojalla sovellettavassa direktiivissä tai direktiivin toimeenpanosta annetuissa säännöksissä säädetään. Ilmoitettu tutkimuslaitos voi arvioida tuotteiden vaatimustenmukaisuutta vain valmistajan hakemuksesta.

Vaatimustenmukaisuuden valvonta toimitetaan hyväksynnän tai arvioinnin hakijan kustannuksella. Hyväksyntäviranomaisella ja tutkimuslaitoksella on valvonnan suorittamiseksi oikeus:

1) päästä ajoneuvojen, osien, järjestelmien ja erillisten teknisten yksiköiden valmistus-, varastointi-, myynti-, asennus-, korjaus- ja tarkastuspaikkoihin;

2) ottaa näytteitä tuotannosta ja suorittaa määrävälein tämän lain nojalla sovellettavissa yhdenmetyissä standardeissa tai Euroopan yhteisön säädöksissä taikka E-säännöissä määrätty testit ja laskelmat;

3) saada tarvittaessa käyttöönsä kunkin hyväksytyn tyyppin tai CE-merkinnällä varustetun tuotteen laadun ja vaatimustenmukaisuuden tarkastamiseksi tarvittava aineisto;

4) tarkastaa tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontamenetelmät.

Tarkastusta ja valvontaa ei saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa. Jos hyväksyntäviranomaisen teettää vaatimustenmukaisuuden valvontaa tutkimuslaitoksella, laitoksen on noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja kieli-laissa (423/2003) säädetään.

78 §

Osan ja erillisen teknisen yksikön käyttöoikeus

Tyyppihyväksyttyä taikka tässä laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä edellytetyllä CE-merkinnällä varustettua osaa tai erillistä teknistä yksikköä saa käyttää liikenteessä, jos se täyttää tyyppihyväksyntään tai CE-merkinnällä varmennettuun vaatimustenmukaisuuteen liittyvien edellytysten lisäksi muut liikenteessä käyttöön liittyvät vaatimukset.

80 §

Vaaraa aiheuttava osa, erillinen tekninen yksikkö ja polkupyörä

Jos valvontaviranomaisen arvioi, että muut kuin 42 §:ssä tarkoitettut tyyppihyväksytyt taikka tässä laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä edellytetyllä CE-merkinnällä varustetut osat tai erilliset tekniset yksiköt ovat vakavana vaarana liikenneturvallisudelle, vaikka ne on varustettu riittäväillä merkinnöillä, se voi kieltää tällaisten osien ja erillisten teknisten yksiköiden myynnin tai käyttöönoton enintään kuuden kuukauden ajaksi. Valvontaviranomaisen on tällaisessa tapauksessa meneteltävä kuten 44 ja 44 a §:ssä säädetään.

Jos polkupyörästä tai muusta kuin tyyppi-
hyväksytystä osasta tai erillisestä teknisestä
yksiköstä aiheutuu vaaraa kuluttajan tervey-
delle tai omaisuudelle, sovelletaan, mitä ku-
lutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten tur-
vallisuudesta annetussa laissa (75/2004) sää-
detään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____.

Sen 3 §:n 23 kohtaa sovelletaan kuitenkin
vasta 1 päivästä tammikuuta 2008.

Helsingissä 31 päivänä maaliskuuta 2006

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Liikenne- ja viestintäministeri *Susanna Huovinen*

Laki

ajoneuvolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä joulukuuta 2002 annetun ajoneuvolain (1090/2002) 3 §:n 23 kohta, 6 §, 5 luvun otsikko, 45, 78 ja 80 §, sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 23 kohta laissa 61/2006, 6 § osaksi laissa 1328/2004 ja 45 § viimeksi mainitussa laissa, sekä *lisätään* 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laeissa 1328/2004 ja 61/2006, uusi 24 kohta, sekä lakiin uusi 34 a, 36 a, 41 a ja 44 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

23) *käyttövastaavalla* täysi-ikäistä, Suomessa asuvaa luonnollista henkilöä, joka olematta auton omistaja tai haltija on auton pääasiallinen kuljettaja tai, jollei autolla ole pääasiallista kuljettajaa, jolla on tiedot auton kuljettajista; käyttövastaavalla tulee olla vähintään B-luokan ajo-oikeus.

Ehdotus

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

23) *käyttövastaavalla* täysi-ikäistä, Suomessa asuvaa luonnollista henkilöä, joka olematta auton omistaja tai haltija on auton pääasiallinen kuljettaja tai, jollei autolla ole pääasiallista kuljettajaa, jolla on tiedot auton kuljettajista; käyttövastaavalla tulee olla vähintään B-luokan ajo-oikeus;

24) **vaatimustenmukaisuuden varmentamisella CE-merkinnällä** menettelyä, jossa valmistaja varmentaa CE-merkinnällä ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön, jonka vaatimustenmukaisuuden varmentamiseen sovelletaan teknistä yhdenmukaistamista koskevien direktiivien vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen eri vaiheissa käytettäväksi tarkoitettuja moduuleista ja CE-merkinnän kiinnittämistä koskevista säännöistä ja käytöstä annettua neuvoston päätöstä 93/465/ETY tai tätä vastaavia erillisiä direktiivejä, täyttävän sitä koskevan teknisen yhdenmukaistetun standardin tai erillisen direktiivin vaatimukset.

6 §

Ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön hyväksyntä liikenteeseen

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytkettäväksi soveltuvan hinattavan ajoneuvon käyttö liikenteessä on kielletty, jollei ajoneuvotyyppiä tai yksittäistä ajoneuvoa ole asianmukaisesti hyväksytty liikenteeseen.

Sellaista osaa, erillistä teknistä yksikköä ja polkupyörää, joka ei ole tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukainen ja jota ei ole näiden säännösten mukaisesti varustettu hyväksyntämerkinnällä, jos sellaista on säännöksissä edellytetty, ei saa myyntitarkoituksessa tuoda maahan eikä valmistaa Suomessa myytäväksi, pitää kaupan taikka myydä tai muuten luovuttaa eikä käyttää liikenteessä.

Ajoneuvon sekä järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön hyväksynnästä säädetään 5 ja 7 luvussa sekä osan, erillisen teknisen yksikön ja polkupyörän maahantuonnin, valmistuksen ja kaupan valvonnasta 10 luvussa.

5 luku

Ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön tyyppihyväksyntä

6 §

Ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön hyväksyntä liikenteeseen

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytkettäväksi soveltuvan hinattavan ajoneuvon käyttö liikenteessä on kielletty, jollei ajoneuvotyyppiä tai yksittäistä ajoneuvoa ole asianmukaisesti hyväksytty liikenteeseen.

Sellaista osaa, erillistä teknistä yksikköä ja polkupyörää, joka ei ole tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukainen ja jota ei ole näiden säännösten mukaisesti varustettu hyväksyntämerkinnällä tai CE-merkinnällä, jos sellaista on säännöksissä edellytetty, ei saa myyntitarkoituksessa tuoda maahan eikä valmistaa Suomessa myytäväksi, pitää kaupan taikka myydä tai muuten luovuttaa eikä käyttää liikenteessä.

Ajoneuvon sekä järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön hyväksynnästä säädetään 5 ja 7 luvussa sekä osan, erillisen teknisen yksikön ja polkupyörän maahantuonnin, valmistuksen ja kaupan valvonnasta 10 luvussa.

5 luku

Ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön vaatimustenmukaisuus

34 a §

Toimivaltainen viranomainen CE-merkinnällä varustettujen tuotteiden osalta

Jos tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä edellytetään polkupyörän, ajoneuvon osan, järjestelmän tai erillisen teknisen yksikön vaatimustenmukaisuuden varmentamista CE-merkinnällä, toimivaltainen viranomainen on Ajoneuvohallinto-keskus.

36 a §

CE-merkinnän edellytykset

Polkupyörän, ajoneuvon osan, järjestelmän tai erillisen teknisen yksikön katsotaan

Ehdotus

olevan sitä koskevien vaatimusten mukainen, jos valmistaja on antanut vaatimustenmukaisuudesta asianmukaisen vakuutuksen ja tehnyt tuotteeseen CE-merkinnän tai vaatimustenmukaisuus on muutoin osoitettu siten kuin siitä säädetään.

CE-merkinnän edellytyksenä olevat tuotannon laadunvarmistamiseksi vaadittavat tuotteen testit ja tarkastukset tulee tehdä ajallaan ja vaatimusten mukaisina.

Testejä ja tarkastuksia vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi ja laadun varmistamiseksi saa tehdä ainoastaan hyväksytty ja toimivaltaisen ministeriön Euroopan yhteisöjen komissiolle ja muille jäsenmaille ilmoittama tutkimuslaitos tai 48 §:ssä tarkoitettu tutkimuslaitos.

41 a §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen CE-merkinnällä

Polkupyörän, ajoneuvon osan, järjestelmän tai erillisen teknisen yksikön valmistajan, valmistajan edustajan tai sen, joka vastaa tuotteen saattamisesta markkinoille, tulee varustaa laite CE-merkinnällä, jos sellaista tuotetta koskevissa tarkemmissa säännöksissä edellytetään.

Jos tuotteen vaatimustenmukaisuus on todettu tyyppitarkastuksella, merkintään tulee liittää myös tarkastuksen tehneen ilmoitetun tutkimuslaitoksen tunnusnumero. Jos tuotteeseen tämän lain nojalla sovellettavassa direktiivissä tai muussa säännöksessä edellytetään muita merkintöjä, ne tulee kiinnittää tuotteeseen kyseisten säännösten mukaisesti. Muut merkinnät eivät saa heikentää CE-merkinnän näkyvyyttä.

CE-merkinnän käytössä on noudatettava mitä tiettyjen tuotteiden varustamisesta CE-merkinnällä annetussa laissa (1376/1994) säädetään.

44 a §

CE-merkinnällä varustetun tuotteen vaatimustenvastaisuus

Jos toimivaltainen viranomainen havaitsee, että markkinoille saatettu polkupyörä,

ajoneuvon osa, järjestelmä tai erillinen tekninen yksikkö, jonka vaatimustenmukaisuus on varmennettu CE-merkinnällä, ei vastaa tuotteelle asetettuja vaatimuksia, toimivaltaisen viranomaisen on toimittava siten kuin 42 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään poistakseen tällaiset tuotteet markkinoilta sekä rajoittaakseen niiden vapaata liikkuvuutta.

Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava käynnistetyistä markkinavalvontatoimista komissiolle siten kuin kyseiseen polkupyörään, ajoneuvon osaan, järjestelmään tai erilliseen tekniseen yksikköön tämän lain nojalla sovellettavassa direktiivissä tai muussa säännöksessä edellytetään.

45 §

Tuotannon vaatimustenmukaisuuteen liittyvät toimenpiteet

Luovuttaessaan ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön valmistaja ja valmistajan edustaja ovat velvollisia huolehtimaan, että ajoneuvo, järjestelmä, osa tai tekninen yksikkö on rakenteeltaan, varusteiltaan ja kunnoltaan hyväksytyn tyyppin mukainen.

Hyväksyntäviranomaisen on varmistuttava ennen hyväksynnän myöntämistä riittävistä menettelyistä, joilla taataan tehokas tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonta, ja toteutettava tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskevat toimenpiteet. Tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnassa sovelletaan EY-tyyppi hyväksynnän osalta 30 §:n 1 momentissa tarkoitetussa tai mainitussa säädöksessä säädettyä menettelyä, E-tyyppi hyväksynnän osalta Geneven sopimuksessa määrättyä menettelyä ja kansallisen tyyppi hyväksynnän osalta hyväksyntäviranomaisen vahvistamaa menettelyä. Hyväksyntäviranomaisen voi teettää osia tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tutkimuslaitoksella.

45 §

Tuotannon vaatimustenmukaisuuteen liittyvät toimenpiteet

Luovuttaessaan ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön valmistaja ja valmistajan edustaja ovat velvollisia huolehtimaan, että ajoneuvo, järjestelmä, osa tai tekninen yksikkö on rakenteeltaan, varusteiltaan ja kunnoltaan hyväksytyn tyyppin tai CE-merkinnän edellytysten mukainen.

Hyväksyntäviranomaisen on varmistuttava ennen hyväksynnän myöntämistä riittävistä menettelyistä, joilla taataan tehokas tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonta, ja toteutettava tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskevat toimenpiteet. Tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnassa sovelletaan EY-tyyppi hyväksynnän osalta 30 §:n 1 momentissa tarkoitetussa tai mainitussa säädöksessä säädettyä menettelyä, E-tyyppi hyväksynnän osalta Geneven sopimuksessa määrättyä menettelyä ja kansallisen tyyppi hyväksynnän osalta hyväksyntäviranomaisen vahvistamaa menettelyä. Hyväksyntäviranomaisen voi teettää osia tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tutkimuslaitoksella. CE-merkinnällä varmennetun tuotteen vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa ja siihen sisältyvässä valvonnassa sovelletaan, mitä tuotteeseen tämän lain nojalla sovellettavassa direktiivissä tai direktiivin toimeenpanosta annetuissa säännöksissä säädetään. Ilmoitettu tutkimusla-

Vaatimustenmukaisuuden valvonta toteutetaan hyväksynnän hakijan kustannuksella. Hyväksyntäviranomaisella ja tutkimuslaitoksella on valvonnan suorittamiseksi oikeus:

1) päästä ajoneuvojen, osien, järjestelmien ja erillisten teknisten yksiköiden valmistus-, varastointi-, myynti-, asennus-, korjaus- ja tarkastuspaikkoihin;

2) ottaa näytteitä tuotannosta ja suorittaa määrävälein Euroopan yhteisön säädöksissä *säädetyt* taikka E-säännöissä määrätyt testit tai laskelmat;

3) saada tarvittaessa käyttöönsä kunkin hyväksytyn tyyppin laadun ja vaatimustenmukaisuuden tarkastamiseksi tarvittava aineisto;

4) tarkastaa tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontamenetelmät.

Tarkastusta ja valvontaa ei *kuitenkaan* saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa. Jos hyväksyntäviranomainen teettää vaatimustenmukaisuuden valvontaa tutkimuslaitoksella, laitoksen on noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003), viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja kielilaissa (423/2003) säädetään.

78 §

Osan ja erillisen teknisen yksikön käyttöoikeus

Tyyppihyväksyttyä osaa tai erillistä teknistä yksikköä saa käyttää liikenteessä, jos se täyttää tyyppihyväksyntään liittyvien edellytysten lisäksi muut liikenteessä käyttöön liittyvät vaatimukset.

Ehdotus

tos voi arvioida tuotteiden vaatimustenmukaisuutta vain valmistajan hakemuksesta.

Vaatimustenmukaisuuden valvonta toteutetaan hyväksynnän *tai arvioinnin* hakijan kustannuksella. Hyväksyntäviranomaisella ja tutkimuslaitoksella on valvonnan suorittamiseksi oikeus:

1) päästä ajoneuvojen, osien, järjestelmien ja erillisten teknisten yksiköiden valmistus-, varastointi-, myynti-, asennus-, korjaus- ja tarkastuspaikkoihin;

2) ottaa näytteitä tuotannosta ja suorittaa määrävälein *tämän lain nojalla sovellettavissa yhdennetyissä standardeissa tai* Euroopan yhteisön säädöksissä taikka E-säännöissä määrätyt testit *ja* laskelmat;

3) saada tarvittaessa käyttöönsä kunkin hyväksytyn tyyppin *tai CE-merkinnällä varustetun* tuotteen laadun ja vaatimustenmukaisuuden tarkastamiseksi tarvittava aineisto;

4) tarkastaa tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontamenetelmät.

Tarkastusta ja valvontaa ei saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa. Jos hyväksyntäviranomainen teettää vaatimustenmukaisuuden valvontaa tutkimuslaitoksella, laitoksen on noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003), viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja kielilaissa (423/2003) säädetään.

78 §

Osan ja erillisen teknisen yksikön käyttöoikeus

Tyyppihyväksyttyä *taikka tässä laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä edellytetyllä CE-merkinnällä varustettua* osaa tai erillistä teknistä yksikköä saa käyttää liikenteessä, jos se täyttää tyyppihyväksyntään *tai CE-merkinnällä varmennettuun vaatimustenmukaisuuden* liittyvien edellytysten lisäksi muut liikenteessä käyttöön liittyvät vaatimukset.

80 §

Vaaraa aiheuttava osa, erillinen tekninen yksikkö ja polkupyörä

Jos valvontaviranomainen arvioi, että muut kuin 42 §:ssä tarkoitetut tyyppihyväksytyt osat tai erilliset tekniset yksiköt ovat vakavana vaarana liikenneturvallisuudelle, vaikka ne on varustettu riittäväillä merkinnoilla, se voi enintään kuuden kuukauden ajaksi kieltää tällaisten osien ja erillisten teknisten yksiköiden myynnin tai käyttöönoton. Valvontaviranomaisen on tällaisessa tapauksessa meneteltävä kuten 44 §:ssä säädetään.

Jos polkupyörästä tai muusta kuin tyyppihyväksytystä osasta tai erillisestä teknisestä yksiköstä aiheutuu vaaraa kuluttajan terveydelle tai omaisuudelle, sovelletaan, mitä tuoteturvallisuuslaissa (914/1986) säädetään.

80 §

Vaaraa aiheuttava osa, erillinen tekninen yksikkö ja polkupyörä

Jos valvontaviranomainen arvioi, että muut kuin 42 §:ssä tarkoitetut tyyppihyväksytyt *taikka tässä laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä edellytetyllä CE-merkinnällä varustetut* osat tai erilliset tekniset yksiköt ovat vakavana vaarana liikenneturvallisuudelle, vaikka ne on varustettu riittäväillä merkinnöillä, se voi kieltää tällaisten osien ja erillisten teknisten yksiköiden myynnin tai käyttöönoton enintään kuuden kuukauden ajaksi. Valvontaviranomaisen on tällaisessa tapauksessa meneteltävä kuten 44 ja 44 a §:ssä säädetään.

Jos polkupyörästä tai muusta kuin tyyppihyväksytystä osasta tai erillisestä teknisestä yksiköstä aiheutuu vaaraa kuluttajan terveydelle tai omaisuudelle, sovelletaan, mitä kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta annetussa laissa (75/2004) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivän kuuta 20 .

Sen 3 §:n 23 kohtaa sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä tammikuuta 2008.